

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

10. De praua imitatione seu Cacozelia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

τα πνεύματι τ' αὐτὸν Ἰσάκον, ὃν καὶ τὴν Πυθίαν
λόγῳ ἔχει, Ἰσάκῳ ἐπισημαίνουσαν ἔνθα ῥητὴ μά
βητι γῆς ἀναπνεύον, ὡς φάσιν, ἀτμὸν ἐνθεὸν αὐτό
θεν, καὶ ἐκλόμονα τ' ἀσμονιῶν καὶ διαμείνην διωά
μειος, παραυτίκα χρησμοδῶν καὶ ἐπιπνοίαν.
Οὕτως ἀπὸ τ' ἄρχων μετ' ἀλοφύταις εἰς τὸς τ'
ζηλῶτων ἐκείνας, Φυχῆς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν τομίων
ἀπόρροιαί ἄνευ φέρονται, ὅφ' ὧν ἔπιπνεύουσι, καὶ
οἱ μὴ λέων φοιταστικοί, τ' ἐτέρων σωμεινοσώσι
μεγέθει.

Vides, imitatores, ab eo cum Sibylla, libros,
cum antro Phœbi, pleho cœlesti halitu; scripta
& dicta ab imitatione, cum oraculis conferri.

Via imita-
tionis.

Alia est (inquit) præterea ad orationis gra-
uitatem via: quænam verò, & qualis? Magno-
rum Oratorum, & Poetarum imitatio. Multi
enim alieno spiritu, quasi cœlesti afflatu inci-
tantur, & Sibyllam imitantur, quæ vaticinaba-
tur in tripode. Illic est terræ hiatus, & ingens
latebra: quæ (ut aiunt) diuinum quendam spi-
rat & egerit halitum, quo mens Vatis afflata,
cœlesti quadam virtute affluetur. Simile quid-
piam contingit in eruditissimorum hominum
libris, quos dum legimus, nescio quo pacto,
quasi è sacris quibusdam spiraculis halitus e-
manant in animo, qui inde afflari, & diuino
furore perciti, effata pronuntiant.

Præclarissimè
simile.

De præua imitatione, seu Caco-
zeliis.

CAPVT X.

Imitari quidem res est, ut videtur, omnibus
in promptu, sed bene imitari, haud ita facile
est, ac existimatur ab imperitis, qui à summis
auctoribus acceptas virtutes vicio dedecorant
imitationis. Occurrit hic mihi festiua quædam
historia, quæ narratur ab Eliano: infantulum
inquit, fortè nutritum de more, fascijs cublu-
tum abluens, in pelui tractabat, ablutumque,
& pannis infantia circumuestitum, reponē-
bat in cunis; quod ex eminenti loco prospē-
ctans simia, ut est animal non modò impor-
tunæ, sed & perversæ plerumque imitatio-
nis, idem tentare voluit, cumque infantem re-
motis custodibus iacentem introspexisset in
cunis, fenestella, quæ tum patebat, in ædes il-
labitur, ac primum pusionem atripit, fascijs ex-

Elian. de a-
nimal l. 7.
s. 21.
Notanda
histor. de
præua imi-
tationis.

plicat, & post varias gesticulationes, aquam
succensis carbonibus fortè calefactam in mi-
serum corpusculum effudit. Hoc ipsum faciūt
pravi imitatores, qui circa alieni ingenij for-
tus, ut simia gesticulati, sua demum imperitia
deprauant: hoc agnoscebat solers imitator Vir-
gilius, cui cum furta & Homericæ opes obji-
cerentur, fatebatur quidem ingenuè, quod e-
rat, se Homeri imitatore esse; sed suos aduer-
sarios, infelices Musarum partus, facilius cla-
uam Herculi extorturos, quam pro dignitate,
vel versiculum quidem Homericum imitarē-
tur. Ex ea peruersitate imitandi tractum est
κακοίηλες vitium apud Græcos celeberrimum,
cuius meminit Lucianus, γίγνεται δ' ὅσπερ ἐν
λόγοις δὴ καὶ ἀρχαῖσι ἢ πρὸς τ' πολλῶν λεγο-
μένη ἢ κακοίηλες, ὑπερβαίνοντων τ' μιμήσας, καὶ
πέρα τῆς δέοντος ἐπιτείνοντων.

Lucia. de
falsatione.

Contingit, inquit, in orationibus, sicut in
falsatione, ea quæ praua à multis imitatio ap-
pellatur, eorum qui mensuram excedunt imi-
tationis, & ultra decorum extendunt.

Demetrius Phalereus, comptus auctor, fri-
gidus sensus κακοίηλες appellat, πολλῶν
μὲν τὸ δίκαιον καὶ φυχρόν ἐστὶ, καὶ ὡς ὄν ὀνομά-
ζουσι κακοίηλον. Quintil. l. 8. c. 3. κακοίηλον
Latine reddit, malam affectationem: additque
κακοίηλο, vocari, quicquid est ultra virtutem,
quoties ingenium iudicio caret, & specie boni
fallitur; omnium in eloquentia vitiorum pes-
simum.

Demete:
Phal. de
elocutione.

De vitijs imitationis.

CAPVT XI.

Plurima imitationis vitia recēseri possunt.
Primum est eorum, qui in ipso limine of-
fendunt, & exemplaria sibi proponunt imita-
da ex se vitiosa, quibus deinde cum priuatos
errores adstruant, noua subinde monstra pati-
unt. Qui enim sperari aliud, aut expectari o-
porteret cum cœci sibi cœcos duces adhibeant?
& illud iuuenibus imperitis satis est familia-
re, qui, cum aut duce in studijs sint destituti,
aut si habeant, bene monentem parum curent,
ad libros quosuis adhaereunt, & quàm au-
dissimè compilant, rati aliquando se thesau-
ros grandes inuenisse, vbi omnia sunt sicul-
nea. Fit etiam plerumque, ut titillante suau-
tatis

Q;